

Bestuur

**BAKER TILLY
BERK**

NBA
T.a.v. de heer drs. H.H.H. Wieleman RA
Postbus 7948
1008 AD Amsterdam

Baker Tilly Berk N.V.
Stavorenweg 6
Postbus 200
2800 AE Gouda
Tel. (0182) 56 32 00
Fax (0182) 57 11 13
E-mail: info@berk.nl
KvK-nummer: 24425560

Datum
7 mei 2013

Referentie
RFV/LvdH

Geachte heer Wieleman,

In ons overleg van 19 april 2013 hebben wij met u onze zorgen gedeeld over enkele ontwikkelingen in het accountantsberoep. Wij hebben toegezegd deze samen te vatten in een brief die ter verdere bespreking in het OPAK-overleg kan worden geagendeerd.

Belangenbehartiging

De NBA heeft de afgelopen jaren een actieve rol gespeeld om herstel van vertrouwen in het accountantsberoep te bereiken, onder meer met het Plan van Aanpak. Ook de AFM wil het vertrouwen in het accountantsberoep herstellen, maar de harde lijn die de AFM kiest heeft – voor de korte termijn althans – een tegengesteld effect. Wij zouden graag zien dat de NBA zich in het publieke debat krachtadiger opstelt om een effectief tegenwicht te bieden aan de heersende negatieve beeldvorming over accountants. Met betrekking tot de recente AFM-rapportage over de 9 OOB-vergunninghouders zou het bijvoorbeeld beter zijn geweest als de NBA ruim vóór het verschijnen van dit rapport al met de betrokken kantoren in gesprek was gegaan zodat een gedegen reactie op het persbericht van de AFM mogelijk was geweest.

Verantwoordelijkheid kantoren

Wij realiseren ons dat een actieve opstelling van de NBA alleen mogelijk is als deze door de kantoren zelf wordt ondersteund. Daarom vinden wij het jammer dat aan een oproep van de NBA aan de 9 door de AFM onderzochte OOB-vergunninghouders om de bevindingen en de getroffen maatregelen op hoofdlijnen te delen door vrijwel geen enkel kantoor gehoor is gegeven. Wij zijn juist van mening dat de NBA richting AFM de spreekbuis van de kantoren moet zijn, omdat het voor individuele kantoren lastig is om met de AFM in discussie te gaan.

Gelijk speelveld

Een ander punt van zorg betreft het gelijke speelveld. Er lijkt sprake te zijn van een verschil in zwaarte en diepgang in toezicht op OOB-kantoren en niet OOB-kantoren. Dat is te rechtvaardigen voor zover het OOB-controles betreft, waar het publieke belang zwaarder telt, maar voor de niet OOB-controles leidt dit tot een ongelijk speelveld. De

Bestuur

normstelling met betrekking tot kwaliteit moet voor alle kantoren gelijk zijn en mag niet afhangen van de pakkans of de instantie die toezicht houdt.

Rules versus principles

Door uitdijende regelgeving dreigt ons beroep steeds meer *rule-based* te worden. In het toezicht wordt sterk de nadruk gelegd op het integraal naleven van de vereisten van de NV COS. Uiteraard is het voldoen aan de standaarden belangrijk, maar het risico is dat dit uiteindelijk ten koste gaat van de professioneel-kritische instelling. Wij zouden graag zien dat juist daarop meer nadruk wordt gelegd. De nieuwe korte en krachtige VGBA is wat dat betreft een stap in de goede richting. Het aspect professional judgment moet in het accountantsberoep meer worden benadrukt. De verplichte PKI-training als eenmalige activiteit is hiervoor volstrekt onvoldoende. Dit onderwerp raakt alle facetten van het beroep, inclusief het opleidingscurriculum, de kwaliteit en invulling van de praktijkstage, maar ook het bijscholen van oudere accountants die hun opleiding vóór de clarity-standaarden hebben voltooid. De NBA zou hierin een actievere rol kunnen spelen.

Standard setter versus toezichthouder

Bij de AFM-onderzoeken zijn er veel bevindingen die voor discussie vatbaar zijn, maar waar – zolang deze niet door de rechter worden getoetst – de AFM meestal het gelijk aan haar zijde heeft. Bij ons bestaat zorg dat de AFM geleidelijk aan steeds meer op de stoel van de standard setter gaat zitten. Wij zouden graag zien dat de NBA haar verantwoordelijkheid als standard setter benadrukt en ten opzichte van de AFM scherp afbakent. Daarbij zien wij ook een rol voor de NBA in het bemiddelen bij discussies over interpretatie van standaarden tussen individuele kantoren en de AFM.

Oorzaakanalyse

De toezichthouder legt een sterke nadruk op het naleven van de standaarden. Daaraan lijkt de impliciete veronderstelling ten grondslag te liggen dat het niet naleven van standaarden de hoofdoorzaak is van audit failures. Hoewel er zeker een verband is, worden audit failures vrijwel altijd veroorzaakt door een combinatie van factoren, waarvan ook de governance structuur van de controlecliënt, de risicobereidheid van het management en soms simpelweg onvoorziene omstandigheden onderdeel uitmaken. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat, zeker in de media, de accountant te gemakkelijk als schuldige wordt aangewezen.

Wij willen ervoor pleiten dat een instantie wordt ingesteld om bij incidenten zoals boekhoudschandalen een gedegen oorzaakanalyse te doen, vergelijkbaar met de wijze waarop rampen worden onderzocht door de Onderzoeksraad Voor de Veiligheid. Daar zitten uiteraard vele haken en ogen aan, maar wij denken dat dit er per saldo toe leidt dat de verantwoordelijkheden van de accountant, het management en het toezichthoudend orgaan in het juiste perspectief worden geplaatst en dat dit bijdraagt aan zowel een betere governance als het zelfreinigend vermogen van het accountantsberoep.

Bestuur

Prijzdumping

Een laatste punt van zorg betreft de lage controlefees van concurrenten waar wij in offertetrajeten regelmatig mee worden geconfronteerd. Wij begrijpen uiteraard dat er vrije concurrentie is en ook onze huidige beroepsregels het werken tegen een (te) lage vergoeding niet verbieden zolang de kwaliteit gewaarborgd is. Ook begrijpen wij dat het uit den boze is om in NBA-verband of tussen kantoren onderling afspraken te maken. Prijzdumping kan niet alleen leiden tot een negatieve prijsspiraal met structureel lagere rendementen, maar leidt bijna onvermijdelijk ook tot druk op de kwaliteit. Met name vanuit die optiek zouden wij graag eens van gedachte wisselen over de vraag of de beroepsregels aangaande het omgaan met bedreigingen van de fundamentele beginselen bij een laag honorarium adequaat zijn.

Wij hopen met deze brief een positieve bijdrage te leveren aan de discussie binnen OPAK en zijn graag bereid bovenstaande punten nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

R.F. van der Veen

Th.A. Verkade